

Editorial October Issue Vol.1

Archetype team - 01/01/1970

Αρχιτεκτονική και Εθνικοσοσιαλισμός: η από κοινού εκφορά των δυο αυτών λέξεων οδηγεί τη σκέψη αναπόφευκτα στην πραγματική αρχιτεκτονική κληρονομιά του λεγόμενου Τρίτου Ράιχ: αφανισμένα αστικά τοπία, απέραντες εκτάσεις ερειπίων, όχι μόνο στη Γερμανία αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής, δείγματα αρχιτεκτονικού πολιτισμού αιώνων μεταμορφωμένα σε συντρίμμια και στάχτη μετά τη δωδεκάχρονη δικτατορία και τον πόλεμο, μια επαναλαμβανόμενη tabula rasa απόλυτης καταστροφής. Ο πόλεμος και η καταστροφή είναι ασφαλώς φαινόμενα αλληλένδετα. Για τους πρωταγωνιστές του ναζισμού ωστόσο -εδώ ακριβώς έγκειται η ιδιαιτερότητα της περίπτωσης-, η καταστροφή δεν ήταν το αναγκαίο συνεπακόλουθο του πολέμου, αλλά προγραμματικός τους στόχος: αρχιτεκτονικός στόχος. «Οι κατεστραμμένες πόλεις -έλεγε ο Χίτλερ το 1944- θα ξαναγεννηθούν ωραιότερες από πριν». «Αυτό το έργο της καταστροφής θα αποδειχθεί ευλογία... Δεν χύνουμε ούτε ένα δάκρυ για το μεγαλύτερο μέρος της καταστροφής των κτιρίων», έλεγε ο Konstanty Gutschow, ένας από τους αρχιτέκτονες του, με αξεπέραστο κυνισμό.¹ Τέτοιου είδους διατυπώσεις δεν είχαν μόνο ρητορικό χαρακτήρα, αλλά συγκροτούσαν το ίδιο το πυρετικό όνειρο της χιλιετούς αυτοκρατορίας. Η ολοκληρωτική ανοικοδόμησή της απαιτούσε τον «ολοκληρωτικό πόλεμο» (Goebbels) και την ολοκληρωτική καταστροφή.